

Tekniikka ja infra

Hallinto ja tukipalvelut
Kaupunginhallitus

Toiminta-alue

Tekniikan ja infran toimintayksikön vastuulle ja tehtäviin kuuluvat yleiset viheralueet ja puistot, liikuntapaikkojen kunnossapito, Parfix, kadut ja yleiset alueet, vuokralaiturit ja vierasvenesatamien laiturit, venesulku, katuvalaistus, hulevesien hallinta ja uimarannat.

	TA				KäyttöKäyttöaste	%
	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024	Muutokset 2024	Muutettu TA 2024		
Toimintatuotot	1 598 924	481 952	0	481 952	515 690	107,0
Toimintakulut	-4 906 367	-3 984 295	0	-3 984 295	-3 915 645	98,3
Toimintakate	-3 307 444	-3 502 343	0	-3 502 343	-3 399 954	97,1

Toiminta 2024

Toiminta on perustunut hyväksytyssä talousarviossa vahvistettuihin toiminnan tavoitteisiin. 3 prosentin poikkeama toiminnan tuloksessa johtuu siitä, että tulot olivat hieman suuremmat kuin talousarviossa ja henkilöstökulut sekä ostopalvelujen kulut pienemmät kuin talousarviossa.

Toiminnan laaja organisaatiomuutos toteutettiin kesällä 2024, jolloin aikaisemmat vastualueet tekniikka ja infra ja tilapalvelut yhdistettiin kaupunkikehitysosaston alaisuudessa toimivaksi tekniikka ja kiinteistöt -nimiseksi yksiköksi. Yhdyskuntainsinööri toimi teknisen päällikön sijaisena kesään 2024 asti. Puistomestarin tehtävä on vuoden 2024 ajan ollut täyttämättä ja hoidettu sijaisuuksina. Kiinteistöpäällikön ja yhdyskuntainsinöörin virat lakkautettiin organisaatiomuutoksen yhteydessä ja teknisen päällikön virka muutettiin vastaamaan tekniikka ja kiinteistöt -yksiköstä sekä toimimaan kaupunkikehitysosaston osastopäällikkönä.

Tiekuntien teille ja losseille myönnettävien tienkunnossapitoavustusten jakoperusteita koskevasta päätöksestä tehdyn valituksen johdosta tiekunnille ei ole vuonna 2024 jaettu kunnossapitoavustuksia. 255 000 euron määräraha on tilinpäätöksessä varauksena, jotta vuoden 2024 tienkunnossapitoavustukset voidaan jakaa ja maksaa, kun valitus on ratkaistu ja päätös on tullut lainvoimaiseksi.

Uuden organisaation ja organisaatiomallin parissa tehdyssä työssä on kesästä lähtien keskitytty toimintaan. Työ edellyttää onnistuakseen pitkäjänteisyyttä, kärsivällisyyttä ja osallistamista sekä rohkeutta muuttaa työtapoja.

Toiminnan haasteena on, että taloudelliset resurssit ovat riittämättömät olemassa olevan infrastruktuurin ja yleisten alueiden vastuulliseen kunnossapitoon, samaan aikaan kun uusien alueiden ja uuden infrastruktuurin hoitamiseen ei ole riittävästi varoja. Pidemmän päälle resursseja on sopeutettava kaupungin kehityksen mahdollistamiseksi, kasvun luomiseksi ja houkuttelevien asuinympäristöjen tarjoamiseksi.

Henkilötyövuodet	2023	TA2024	2024
Vakituiset	20,2	21,4	18,5
Määräaikaiset	3,0	2,5	4,2
Henkilötyövuodet yhteensä	23,2	23,9	22,7

Tunnusluku	2022	2023	TA2024	2024
Henkilövahinkoihin johtaneiden onnettomuuksien määrä		1	0	2
Käyttöhäiriöiden määrä, sulku		1	0	5
Vuokralaiturit, vuokrausaste		90,7% *)	85%	83,8
€ / Asukas		220,60	236,55	228,49

*) suntin reunassa olevat venepaikat eivät sisälly

Tilapalvelut

Hallinto ja tukipalvelut
Kaupunginhallitus

Toiminta-alue

Toimintayksikkö kiinteistöt vastaa kaupungin omien rakennettujen kiinteistöjen (94 012 m²) sekä niiden piha-alueiden hoidosta ja korjaamisesta sekä rakennustoiminnasta. Poikkeuksen muodostavat vesihuoltolaitoksen ja jätehuollon rakennukset, jäähalli, PUNT ja Skyttalan museo. Varha-hyvinvointialueelle vuokrattavat kiinteistöt muodostavat oman kokonaisuuden, joka yhtiötetään vuoden 2024 aikana.

Kaupungin palvelutuotannolle luodaan toimintaedellytykset toimitilojen osalta ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä täydennetään paikallisesti. Tilat ovat tarkoituksenmukaisia, tehokkaita ja joustavia. Muita prioriteetteja ovat monikäyttöisyys ja terveellisyys. Sisäilman haasteet muokkaavat prioriteetteja terveellisten rakennusten käyttöön, jolloin tarvitaan resursseja ja määrärahaa rakennusten säilyttämiseksi käytössä.

	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024	TA		KäyttöKäyttöaste 2024	%
			Muutokset 2024	Muutettu TA 2024		
Toimintatuotot	16 755 986	17 783 837	0	17 783 837	17 955 222	101,0
Toimintakulut	-9 517 931	-9 866 909	0	-9 866 909	-9 122 047	92,5
Toimintakate	7 238 055	7 916 928	0	7 916 928	8 833 176	111,6

Toiminta 2024

Toiminta on perustunut hyväksytyssä talousarviossa vahvistettuihin toiminnan tavoitteisiin. Noin 12 prosentin poikkeama toiminnan tuloksessa johtuu siitä, että tulot olivat suuremmat kuin talousarviossa ja henkilöstö- ja materiaalikulut pienemmät kuin talousarviossa.

Toiminnan laaja organisaatiomuutos toteutettiin kesällä 2024, jolloin aikaisemmat vastualueet tekniikka ja infra ja tilapalvelut yhdistettiin kaupunkikehitysosaston alaisuudessa toimivaksi tekniikka ja kiinteistöt -nimiseksi yksiköksi. Kiinteistöpäällikön ja yhdyskuntainsinöörin virat lakkautettiin organisaatiomuutoksen yhteydessä ja teknisen päällikön virka muutettiin vastaamaan tekniikka ja kiinteistöt -yksiköstä sekä toimimaan kaupunkikehitysosaston osastopäällikkönä.

Uuden organisaation ja organisaatiomallin parissa tehdyssä työssä on kesästä lähtien keskitytty toimintaan. Työ edellyttää onnistuakseen pitkäjänteisyyttä, kärsivällisyyttä ja osallistamista sekä rohkeutta muuttaa työtapoja.

Kiinteistöt

Vuoden aikana kiinteistöjen peruskorjauksia on toteutettu käyttötalousarvion puitteissa tavoitteena parantaa rakennusten kuntoa ja varmistaa niiden käytettävyys. Suurimmista hankkeista vuonna 2024 käynnistyi Malms skolan perussaneeraus. Työ jatkuu osana laajempaa hankekokonaisuutta, josta kaupunginhallituksen on tehtävä päätös vuoden 2025 aikana. Lisäksi syksyllä 2024 aloitettiin Koivuhaan päiväkodin laajennuksen suunnittelu. Laajennusta varten on jätetty rakennuslupahakemus.

Vuoden aikana työresursseja kului joidenkin sote-kiinteistöjen vuokrasta neuvottelemiseen Varhan kanssa. Vaikka prosessi vei aikaa, osapuolet onnistuivat pääsemään yhteisymmärrykseen vuoden loppuun mennessä. Samaan aikaan Brava Oppimiskeskus otettiin kokonaisuudessaan käyttöön kesällä 2024, mikä oli tärkeä virstanpylväs kaupungin koulutusympäristöille.

Yksi kiinteistöhallinnon suurimpia haasteita on kasvavan korjausvelan hallinta. Tarvitaan proaktiivista työtapaa sen varmistamiseksi, että rakennukset pysyvät toiminnallisessa ja terveellisessä kunnossa ja että ne vastaavat toiminnan tarpeita. Samaan aikaan kaupungilla on edessään välttämätön kiinteistökannan uudelleenjärjestely. Tämä merkitsee sitä, että on ratkaisevan tärkeää vähentää ja tehostaa kiinteistöjen käyttöä joko myymällä tehottomassa käytössä olevia rakennuksia tai purkamalla huonokuntoisia rakennuksia.

Tilapankki

Merituulen päiväkotit ja Iniön entinen terveystalo ovat poistuneet tilapankista myynnin vuoksi.

Siivous

Paraisten kunta-alueen siivousurakan hankinta toteutettiin syksyllä, koska nykyinen sopimuskausi päättyi vuodenvaihteessa 2024/2025.

Henkilötyövuodet	2023	TA2024	2024
Vakituiset	24,2	24,1	23,3
Määräaikaiset	1,8	1,7	2,1
Henkilötyövuodet yhteensä	26,0	25,9	25,4

Tunnusluku	2022	2023	TA2024	2024
Pääomavuokra, €/m ²		5,25	7,98 €/m ²	5,60 €/m ²
Korjausvastuu, €/m ²		0,58	0,48 €/m ²	0,59 €/m ²
Käyttövuokra, €/m ²		8,67	6,12 €/m ²	8,36 €/m ²
Volyymi, m ³			94 681 m ³	94012 m ³
Siivottavat neliöt		42 148 m ²	43 108m ²	45 653m ²
Siivous, €/m ² /kk		1,98 €/m ² /kk	2,04 €/m ² /kk	1,97€/m ² /kk
Siivous, saariston osuus			2,90 €/m ² /kk	2,47€/m ² /kk
Ostopalvelu, Paraisten osuus			1,73 €/m ² /kk	1,77€/m ² /kk
Siivous, €/asukas		66,75	70,25	71,91
€ / Asukas		567,55	586,79	539,63

Vesihuolto

Hallinto ja tukipalvelut
Kaupunginhallitus

Toiminta-alue

Vesihuoltolaitoksella on toimintaa Paraisten, Nauvon, Korppoon ja Houtskarın kunta-alueilla, joilla kaikilla on vaikutusalueellaan omat vesilaitokset ja jätevedenpuhdistamot sekä putkiverkostot. Paraisten kunta-alueella talousveden toimittaa Turun Seudun Vesi Oy.

	Tilinpäätös		TA		KäyttöKäyttöaste	
	2023	2024	Muutokset 2024	Muutettu TA 2024	2024	%
Toimintatuotot	4 254 929	4 197 943	0	4 197 943	4 415 927	105,2
Toimintakulut	-3 164 387	-3 041 000	0	-3 041 000	-3 111 411	102,3
Toimintakate	1 090 543	1 156 943	0	1 156 943	1 304 515	112,8

Toiminta 2024

Toiminta on perustunut hyväksytyssä talousarviossa vahvistettuihin toiminnan tavoitteisiin. Noin 10 prosentin poikkeama toiminnan tuloksessa johtuu siitä, että tulot olivat paremmat kuin talousarviossa ja henkilöstökulut sekä ostopalvelujen kulut suuremmat kuin talousarviossa. Vesihuollon taksaa tarkistettiin vuodelle 2024, jolloin perusmaksuja ja käyttömaksuja hieman korotettiin, mikä heijastuu toiminnan tuloihin.

Syksyllä 2024 käytiin yhteistoimintaneuvottelut tiettyjen vesihuollon virkojen tarpeesta ja toiminnan organisaatorakenteesta.

Vuoden aikana on tehty vesi- ja viemäriverkoston perussaneerauksia. Viemäriverkostoa on saneerattu vuoden aikana suunnilleen 0,83 kilometrin matkalta ja vesijohtoverkostoa 0,88 kilometrin matkalta, mikä vastaa noin 0,8 prosenttia koko viemäriverkostosta ja 0,6 prosenttia koko vesijohtoverkostosta. Syksyllä 2023 aloitettu vesi- ja viemäriverkoston laajennus Nauvon uudelle Klockarberget II -asuinalueelle valmistui keväällä 2024. Ympäristöluvan mukaisesti laajennettu ja saneerattu Korppoon jätevedenpuhdistamo otettiin käyttöön alkuvuodesta 2024. Hanke toteutettiin yhteistyössä LSJH Oy:n kanssa, joka rakensi saariston keskitetyn lietteen vastaanottoaseman Korppooseen jätevedenpuhdistamon yhteyteen. Hessundinsalmen ja Kirjalansalmen siltahankkeiden yhteydessä on jouduttu tietyiltä osin tekemään muutoksia vesi- ja viemäriverkoston.

Koska kaupunki ulottuu maantieteellisesti laajalle ja hajanaiselle alueelle, vesihuoltolaitos on toimintavuoden aikana edelleen digitalisoinut ja automatisoinut toimintaansa toteuttaakseen sitä kustannustehokkaasti. Maailmantilanne on lisännyt ja korostanut varautumiseen ja riskien arviointiin liittyvien asioiden merkitystä vesihuoltotoiminnassa, joka on elintärkeä yhteiskunnan perustoiminto. Putkiverkoston korjausvelan kasvu on riskitekijä, joka lisää vuotovesien käsittelystä ja toimintahäiriöistä aiheutuvia käyttökustannuksia.

Henkilötyövuodet	2023	TA2024	2024
Vakituiset	13,9	13,5	13,4
Määräaikaiset	0,3	0,0	0,50
Henkilötyövuodet yhteensä	14,2	13,5	13,9

<i>Tunnusluku</i>	<i>2022</i>	<i>2023</i>	<i>TA2024</i>	<i>2024</i>
Fosforin puhdistusprosentti (Norrby)	98	98 *)	95	96%
Typen puhdistusprosentti (Norrby)	77	82 *)	70	81%
Laskuttamaton talousvesi prosentteina (vuodot)	20	25	25	26%
Viemäriverkoston vuotava vesi prosentteina	54	58	55	57%
Verkostosta vuotava talousvesi (Parainen), m ³ /km	1 427	1681 *)	1400	1510
Parainen				
Laskuttamaton vesi prosentteina (vuodot)	23	28	25	28%
Viemäriverkoston vuotava vesi prosentteina	55	59	55	56%
Saaristo				
Laskuttamaton vesi prosentteina (vuodot)	0	17	7	17%
Viemäriverkoston vuotava vesi prosentteina	25	42	20	36%
€ / Asukas		72,74	65,98	87,67

*) alustava